

In deze folder vindt u informatie over de mogelijke behandelingen in geval van afstoting na niertransplantatie.

Wat is afstoting

Hoewel u medicijnen krijgt om afstoting (rejectie) te voorkomen, bestaat er toch een kans dat er een afstoting optreedt van het getransplanteerde orgaan. Afstoting is een natuurlijke reactie op lichaamsvreemd weefsel. Het lichaam probeert het vreemde weefsel, in dit geval het transplantaat, af te stoten. Dit kan zich direct na transplantatie voordoen, maar ook na enkele weken of maanden, of zelfs in een nog later stadium.

Verschijnselen

Meestal zijn er geen verschijnselen bij afstoting. Alleen bij bloedonderzoek blijkt dan een achteruitgang van de nierfunctie. In zeldzame gevallen, bij ernstige rejectie, kunnen ook klachten van koorts, een verminderde urineproductie, het vasthouden van vocht en soms een verhoogde bloeddruk voorkomen. De plaats waar de getransplanteerde nier zit kan gevoelig zijn. Klachten zoals “het zich niet lekker voelen” kunnen voorkomen.

Onderzoeken

Naast bloed- en urineonderzoek zal er een echo van de buik worden gemaakt. Hierbij worden andere oorzaken voor de achteruitgang van de nierfunctie of klachten uitgesloten. Op geleide van de echo kan een biopsie van de getransplanteerde nier worden verricht. Bij dit onderzoek wordt via een prik door de verdoofde buikwand een stukje nierweefsel verkregen, dat microscopisch onderzocht wordt. Na de biopsie moet u 2 uur bedrust houden. De voorlopige uitslag van de biopsie kan binnen een paar werkdagen bekend zijn.

Behandelingen wegens afstoting na niertransplantatie

Behandeling

Prednisonkuur (Solu-Medrol)

Wanneer een afstotingsreactie is geconstateerd, zult u over het algemeen worden behandeld met een “Solu-Medrol kuur”. Bij deze kuur krijgt u drie achtereenvolgende dagen een hoge dosering prednison via het infuus toegediend.

Bijwerkingen

Een bijwerking van de Solu-Medrol kuur kan zijn dat de bloedsuikerspiegel omhoog gaat. Daarnaast kunt u door de Solu-Medrol kuur ook een bloeddrukstijging krijgen omdat u meer vocht vasthoudt. Daarom wordt dit extra gecontroleerd. Na de kuur normaliseren de bloedsuikerspiegels meestal. Ook kan het voorkomen dat u stemmingswisselingen ervaart tijdens of na de toediening van Solu-Medrol. Vaak is een prednisonkuur voldoende om afstoting van de getransplanteerde nier te behandelen.

Anti-Thymocyten-Globulinekuur of ATG

Soms is een krachtiger middel zoals Anti-Thymocyten-Globuline (ATG) nodig. ATG wordt via een infuus in minimaal 6 en maximaal 12 uur toegediend. ATG maakt bepaalde witte bloedcellen, de zogenaamde lymfocyten (T-cellen), kapot die bezig zijn het getransplanteerde orgaan te beschadigen. Na de toediening wordt ongeveer gedurende 2 weken het aantal T-cellen in het bloed gecontroleerd om te zien of deze laag genoeg blijven. Vaak is het nodig de ATG toediening te herhalen.

Bijwerkingen tijdens de infusie

ATG kan met name bij de eerste toediening en de dag erna hevige bijwerkingen geven. Bij het kapot gaan van de witte bloedcellen komen stoffen vrij die koorts, koude rillingen en kortademigheid kunnen veroorzaken. Bij een koude rilling wordt het ATG infuus tijdelijk stopgezet. Bloeddrukdaling kan optreden als bijwerking van de ATG kuur, het zal dan tijdelijk worden gestopt. Tegen misselijkheid en braken kunnen medicijnen worden toegediend. Soms treedt tevens diarree op. Bij de tweede toediening ATG hebben de meeste patiënten minder last van bijwerkingen.

Na de infusie

Omdat het aantal witte bloedlichaampjes sterk afneemt in het bloed is de afweer tegen infecties verminderd. Van groot belang is daarom een goede hygiëne en het vermijden van infectiebronnen. Bijkomende infecties zullen behandeld worden met medicijnen. In een later stadium kunnen gewrichtsklachten optreden. Deze klachten zijn van voorbijgaande aard.

Vooruitzichten

De effecten van de anti-afstotingskuur moeten op de polikliniek blijken. Na enige tijd zal duidelijk worden of het effect voldoende is geweest.

Overige behandelingen

Er zijn nog andere behandelmogelijkheden die in zeldzame gevallen nodig zijn. Indien u hiervoor in aanmerking komt, zal dit op de afdeling aan u uitgelegd worden.

Vragen

Mocht u na het lezen van deze folder nog vragen of opmerkingen hebben, dan kunt u contact opnemen met de afdeling Nefrologie/ Niertransplantatie:

Afdeling Nefrologie 4 Noord

010 703 31 36

Afdeling Heelkunde 9 Zuid

010 703 32 96

Verpleegkundig Specialist Niertransplantatie

010 703 51 85 / 06-22575979

Marleen van Buren / Louise Maasdam / Mirjam Tielen

Erasmus MC

's Gravendijkwal 230
3015 CE Rotterdam
Tel (010) 704 0 704
www.erasmusmc.nl